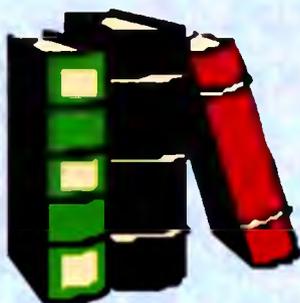

CHUBOYEVA OZODAXON KUVONBEKOVNA

**BANK MOLIYA
HUQUQI**

fani bo'yicha

**USLUBIY
KO'RSATMA**

Namangan

Mazkur seminarlar bo'yicha uslubiy ko'rsatma Namangan Davlat Universiteti o'quv-uslubiy kengashining 2014 yil 10 yanvar №4-sonli yig'ilishi qarori bilan nashrga tavsiya etilgan.

Muallif: Chuboyeva Ozodaxon Kuvonbekovna
Namangan Davlat Universiteti
Xuquqshunoslik kafedrasida katta
o'qituvchisi

Taqrizchilar: M.Akayeva – yuridik fanlar nomzodi, dotsent.

B.Karimov – O'zbekiston Respublikasi
advokatlar palatasi Namangan viloyat

ishdagi oliy ta'lim
fanidan amaliy
oglar va talabalarga

Ушбу дастур Ўзбекистон Республикасида банк тизimini ташкил этиш ва банк фаолиятини амалга ошириш тўғрисида билим беради. Унда Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқ тизимида банк ҳуқуқининг тутган ўрни, Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг ва тижорат банкларининг ҳуқуқий мақоми, банк ҳисоб-китобларини тартибга солиш, шунингдек банк операциялари масалалари камраб олинган.

Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқ тизимининг асосий тармоқларидан бири бўлиб, иктисодиётни эркинлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация ва ислоҳ этиш шароитида уни ўрганиш катта аҳамиятга эгадир. Мазкур фани ўрганиш мақсадида тайёрланган ушбу дастурда: Ўзбекистон Республикасининг молиявий тизими ва давлат молиявий фаолиятининг мазмун-моҳияти, давлат молиявий фаолиятини амалга ошириш шакл ва усуллари, молиявий фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ва уларнинг ҳуқуқий мақоми, молиявий назорат, Ўзбекистон Республикаси бюджет гузилиши ва бюджет жараёни, давлат даромадлари ва давлат харажатлари, солиқ ҳуқуқи, сугурта фаолияти, давлат кредити, банк фаолияти, пул муомаласи ва ҳисоб-китоблар, валютани тартибга солиш, қимматли қоғозлар бозорини ҳуқуқий тартибга солиш масалаларини ўрганишга қаратилган тавсия ва кўрсатмалар ўз ифодасини топган.

Фани ўқитишдан мақсад – профессионал функцияларни самарали амалга оширилиши талабаларга зарур бўлган банк – молия ҳуқуқи тўғрисидаги билимларни шакллантиришдир.

Фанининг вазифаси – Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳуқуқий мақоми ва фаолиятининг асосий йўналишлари; тижорат банкларининг ҳуқуқий мақоми, уларни ташкил этиш ва тугатиш; банк операцияларини амалга оширишнинг ҳуқуқий асослари, давлат молиявий фаолиятининг мазмун-моҳияти, шакллари, усуллари ва асосий принциплари; бюджет, солиқ ва банк тизимини, пул муомаласини, ҳисоб-китоб ва валюта муносабатларини, қимматли қоғозлар бозорини ҳуқуқий тартибга солишга доир масалалар ҳақида илтимоз назарий билим беришдан иборат.

“Банк – молия ҳуқуқи” ўқув фанини ўзлаштириш жараёнида амалга ошириладиган масалалар доирасида бакалавр:

- банк-молия ҳуқуқининг назарий асослари; банк-молия ҳуқуқи асосий институтларнинг мазмуни ва аҳамияти; банк соҳасидаги муносабатларни таҳлил қилиш ва тўғри юридик баҳо бериш; Ўзбекистон Республикасининг молиявий тизими ва давлат молиявий фаолиятининг мазмун-моҳияти, давлат молиявий фаолиятини амалга ошириш шакл ва усуллари, молиявий фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ва уларнинг ҳуқуқий мақоми, молиявий назорат; банк-молия ҳуқуқи соҳасидаги масалалар бўйича ўзларининг қарашларини мантиқан тўғри билдиришлари ва асослаб беришни **билиши керак**;

- банк-молия ҳуқуқининг асосий ҳолатлари тўғрисида; банк фаолиятини ҳуқуқий таъминлашнинг мазмуни тўғрисида **малакаларга эга бўлиши керак**.

- профессионал фаолият соҳасида банк ҳуқуқий меъёрларини амалга оширишда аҳамиятга эга бўлган меъёрлар ва фактик маълумотларни йиғиш; банк соҳасидаги ҳуқуқий масалаларни амалий ҳал этиш каби **қўникмаларга эга бўлиши керак**;

Банк ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқ тизимининг тармоғи сифатида (2 соат)

1. Банк ҳуқуқи тушунчаси.
2. Банк ҳуқуқи томонидан тартибга солинадиган ижтимоий муносабатлар.
3. Банк ҳуқуқи услуги ва унинг узига хос хусусиятлари.
4. Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқ тизимида банк ҳуқуқининг тутган ўрни.
5. Банк ҳуқуқий муносабатлари тушунчаси ва узига хос хусусиятлари.
6. Банк ҳуқуқий муносабатларининг юзага келиши, ўзгариши ва бекор бўлиш асослари.
7. Банк ҳуқуқий муносабатларининг турлари.
8. Банк ҳуқуқи тизими.
9. Банк ҳуқуқининг манбалари тушунчаси.
10. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси банк ҳуқуқининг манбаси сифатида.
11. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг асарларида банк ҳуқуқи масалалари.

**Фойдаланган адабиётлар
Рахбарий адабиётлар**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз таракқиётини янги босқичга кўтарадиган йил булади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош максадимиз - кенг қудамли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканин ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуки. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
  2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳукуки. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Ҳ.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
  3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуки. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
  4. Базаров Ш., Йўллашев А. Банк ҳукуки. - Т.:ЎзМУ,2003.-213 б.
  5. Ли А., Билолхужаева Ў. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.– Т., 2005.- 127 с.
  6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуки. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
  7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуки. Дарслик. - Т.ТДЮИ, 2002.– 406 б.
- Интернет ресурслари:
www.axls.nuu.uz;
www.ask.elxbrary.com;
www.vourdxctxonary.com;
www.free-ed.net;
www.uzsx.net/portal/xndex/php

2-мавзу

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки фаолиятини ҳуқуқий тартибга солиш. (2 соат)

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳуқуқий мақомининг узига ҳос хусусиятлари.
2. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки – давлат органи сифатида.
3. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг бош мақсади ва асосий вазифалари.
4. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкни бошқариш.
5. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг асосий функциялари.
6. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг пул-кредит операциялари.
7. Пул тизими ва пул муомаласини ташкил этиш.
8. Валютани тартибга солиш ва халқаро резервларни бошқариш.
9. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг ҳуқуқат билан муносабатлари.
10. Банклар, кредит уюшмалари, микрокредит ташкилотлари ва гаровхоналар фаолиятини, шунингдек қимматбаҳо қоғозлар бланкалари ишлаб чиқаришни тартибга солиш ҳамда назорат қилиш.

Фойдаланган адабиётлар Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йиғирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик қўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Қаримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Қаримов И.А. “2012 йил ватанимиз таракқиётини янги босқичга қўтарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.

4. Каримов И А. “Бош максадимиз - кенг кўламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. *Норма маслахатчиси*, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон, 20012. 40 б.
2. “Қимматли коғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-І-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004 - 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йулдашев А. Банк ҳуқуқи. - Т.:ЎЗМУ,2003.-213 б.
5. Ли А., Билолжужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан. Учебное пособие.– Т., 2005.– 127 с.
6. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002– 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz:

www.ask.elxbrary.com:

www.yourdxctxonary.com:

www.free-ed.net:

www.uzsx.net/portal/xndex/php

3- мавзу

Тижорат банклари фаолиятини ҳуқуқий тартибга солиш (2 соат)

1. Тижорат банки ҳуқуқий мақоми ва юридик белгилари.
2. Банк фаолиятининг субъектлари.
3. Банк фаолиятининг ҳуқуқий асослари.
4. Тижорат банкларини ташкил этиш тартиби.
5. Банк муассислари. Банк устав капитали.
6. Банкларни рўйхатга олиш ва улар фаолиятини лицензиялаш.
7. Банкларнинг филиаллари ва ваколатхоналари.
8. Тижорат банкларининг бошқарув органлари.

9. Акциядорларнинг умумий йиғилиши.
10. Банк кенгаши.
11. Банк бошқаруви.
12. Банкларда ҳисоб юритиш ва ҳисобот.
13. Банк аудити.
14. Банк фаолиятини тўхтатиш ва уларни тугатиш.
15. Банкларга васийлик қилиш.
16. Банк ва миқоз ургасидаги муносабатларни фуқаролик-ҳуқуқий тартибга солиш.

Фойдаланган адабиётлар Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йиғирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик куриш ва уни утқазиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга қутарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қуламли ислоҳотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мужалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон, 20012. 40 б.
2. “Қимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-И-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масьул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳуқуқи. - Т.:УЗМУ,2003.–213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.– Т., 2005.- 127 с.

6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия хукуки. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Рахимова А., Хожиев Э. Молия хукуки. Дарслик - Т.:ТДЮИ, 2002 – 406 б.
Интернет ресурслари:
www.axls.nuu.uz:
www.ask.elxbrary.com:
www.yourdxclxonary.com:
www.free-ed.net:
www.uzsx.net/portal/xndex/php

4- мавзу

Банк ҳисобварақларини ҳуқуқий тартибга солиш

(2 соат)

1. Банк ҳисобварақлари тушунчаси ва турлари.
2. Банк ҳисобварақларини очиш тартиби.
3. Миллий валютада талаб қилиб олингунча депозит ҳисоб варақларини очиш.
4. Хорижий валютада талаб қилиб олингунча депозит ҳисоб варақларини ҳамда иккиламчи талаб қилиб олингунча, жамғарма, муддатли ва бошқа депозит ҳисобварақларнинг хорижий ва миллий валютадаги турларини очиш.
5. Ссуда ҳисобварақларини очиш. Банкларнинг вақиллик (депозит) ҳисоб-варақларини очиш.
6. Миқдори асосий ҳисобварақини бошқа банкка ўтказиш.
7. Ҳисоб-варақлари бўйича операцияларни тўхтатиш тартиби.
8. Банк ҳисоб варақларини ёпиш тартиби.
9. Ваколатли банклар томонидан норезидентларнинг Ўзбекистон Республикаси миллий валютасидаги ҳисоб-варақларини юритиш.
10. Хужалик юритувчи субъектларга бир нечта банкда ҳисоб-рақамлар очиш ва улардан тўловларни амалга ошириш.

Фойдаланган адабиётлар

Рахбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йиғирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга кўтарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг ўстувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қўламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим ўстувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Кимматли коғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-І-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуки. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳукуки. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Рахимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуки. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йулдашев А. Банк ҳукуки.- Т.:УЗМУ,2003. -213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.– Т., 2005.- 127 с.
6. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуки. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Рахимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуки. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002.– 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz;

www.ask.clxbrarv.com;

www.yourdxctxonary.com;

www.free-ed.net;

www.uzsx.net/portal/xndex/php

5- мавзу Банк операциялари (2 соат)

1. Банк операциялари тушунчаси ва юридик белгилари.
2. Ҳисоб-китоб операцияларининг моҳияти ва ахамияти, уларнинг турлари.
3. Нақд пулсиз ҳисоб-китоблар.
4. Банклар ўртасидаги ҳисоб- китоблар.
5. Айрим хўжалик юритувчи субъектлар ҳисоб-китоблари.
6. Факторинг ва лизинг операциялари.
7. Омонат (депозит) операциялари.
8. Кредит операцияларини ҳуқуқий тартибга солиш.
9. Фуқароларни кредитлаш.
10. Микрокредитлаш.
11. Эркин алмаштириладиган валютада кредитлаш.
12. Юридик шахс - тадбиркор ва корхоналарни кредитлаш.
13. Хориж кредит ва займлари.
14. Банклараро операциялар.
15. Кимматли коғозлар билан операциялар.
16. Валюта операциялари.

Фойдаланган адабиётлар Рахбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма йиллигининг нишонлашга тайёрганик куриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришини оёнасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанамиз тараққиётини янги босқичга кўтарадиган йил булади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг куламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мужалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қозғалар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Аҳборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-И-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Аҳборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Аҳборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарслиқлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслиқ. / Масъул муҳаррир: М.Ҳ.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йулдашев А. Банк ҳуқуқи.- Т.:УзМУ,2003.–213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.– Т., 2005.- 127 с.
6. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. - Т.:ТДЮИ, 2002.– 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz:

www.ask.elxbrary.com:

www.yourdictionary.com:

www.free-ed.net:

www.uzsx.net/portal/xndex/php

6- мавзу

Молия ва давлат молиявий фаолияти. Давлат молиявий фаолиятининг ҳуқуқий асослари ва шакллари. (2 соат)

1. Молия тушунчаси ва функциялари.
2. Ўзбекистон Республикасининг молиявий тизими, унинг таркиби.
3. Давлатнинг молиявий фаолияти тушунчаси ва унинг элементлари.
4. Давлат молиявий фаолиятининг принциплари тушунчаси ва тизими.
5. Молиявий фаолиятда қонунийлик принципи.
6. Молиявий фаолиятда марказлаштириш ва марказлаштирмасликни бирлиги принципининг мазмуни ва аҳамияти.
7. Режалаштириш принципи ва унинг молиявий фаолиятдаги роли.
8. Молиявий фаолиятда ошқоралик тамойили.
9. Давлат молиявий фаолияти услублари тушунчаси ва тизими: давлат пул маблағларини ташкил этиш услублари; давлат пул маблағларини тақсимлаш ва улардан фойдаланиш услублари
10. Молиявий фаолиятни амалга оширувчи давлат органларининг ҳуқуқий мақоми:
  - Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва маҳаллий вакиллик ҳокимияти органлари;
  - Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ва маҳаллий ижро ҳокимияти органлари;
  - Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги;
  - Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси;
  - Ўзбекистон Республикаси Марказий банки.
  - Мамлакатни модернизация ва ислоҳ қилиш шароитида давлат молиявий фаолиятининг асосий йўналишлари.
  - Давлат молиявий фаолияти шакллари тушунчаси.
  - Давлат молиявий фаолияти шакллариининг турлари: ҳуқуқий шакллар; ноҳуқуқий шакллар.
11. Молиявий-ҳуқуқий актлар тушунчаси ва асосий хусусиятлари.
12. Молиявий-ҳуқуқий актларига қўйиладиган талаблар.
13. Молиявий-ҳуқуқий актларнинг таснифи.

Фойдаланган адабиётлар

Рахбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик қўриш ва уни ўтказиш туғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга қутарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий якунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қўламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли коғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-И-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Ҳожиёв Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йулдашев А. Банк ҳуқуқи.- Т.:УзМУ,2003.-213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.– Т., 2005.- 127 с.
6. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Ҳожиёв Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002.– 406 б.
Интернет ресурслари:
www.axls.nuu.uz;
www.ask.elxbrary.com;
www.vourdxctxonary.com;
www.free-ed.net;
www.uzsx.net/portal/index.php

7- мавзу

Молия ҳуқуқи предмети, усули, тизими ва манбалари. Молиявий-ҳуқуқий нормалар. (2 соат)

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов асарларида молия ҳуқуқи масалалари.
2. Молия ҳуқуқи предмети ва тушунчаси.
3. Молия ҳуқуқи усулининг тушунчаси ва хусусиятлари.
4. Молия ҳуқуқининг тизими.
5. Молия ҳуқуқининг бошқа ҳуқуқ соҳалари билан узаро муносабати.
6. Молия ҳуқуқи принциплари.
7. Молия ҳуқуқи манбалари тушунчаси ва турлари.
8. Мамлакатни модернизация ва ислох қилиш бўйича вазифаларни ҳал этишда молия ҳуқуқининг тўтган ўрни.
9. Молиявий ҳуқуқий нормалар тушунчаси ва унинг хусусиятлари.
10. Молиявий ҳуқуқий нормаларнинг тузилиши ва унинг элементлари.
11. Молиявий ҳуқуқий нормаларнинг турлари: моддий ва процессуал; мажбурийат юқловчи, ман этувчи, ваколат берувчи.

12. Молиявий-ҳуқуқий нормаларни амалга ошириш.
13. Молиявий-ҳуқуқий нормаларнинг вақт, макон ва шахслар доираси бўйича характери.

Фойдаланган адабиётлар Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма йиллигининг нишонлашга тайёрланлик қўриш ва уни утказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанамиз тараққиётини янги босқичга кўтарадиган йил булади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қўламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қозғалар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-І-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т., 2004.- 315 с.
2. Ли А. Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳуқуқи - Т.:УзМУ,2003.-213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие – Т., 2005.- 127 с.
6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002.— 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nyu.uz:

www.ask.elxbrary.com:

www.vourdxclxonary.com:

8- мавзу

Молиявий-ҳуқуқий муносабатлар. Ўзбекистон Республикасида молиявий назорат. (2 соат)

1. Молиявий ҳуқуқий муносабатларнинг ҳуқуқий табиати ва унинг хусусиятлари.
2. Молиявий ҳуқуқий муносабатларнинг таснифи: давлат молиявий тизими тузилмаси бўйича, ҳуқуқий тартибга солиш объекти ёки молиявий-ҳуқуқий нормалар хусусияти бўйича; ушбу ҳуқуқий муносабатлар томонлари уртасидаги юридик алоқа хусусияти бўйича.
3. Молиявий ҳуқуқий муносабатларнинг юзага келиши, узгариши ва бекор бўлиши асослари.
4. Молия ҳуқуқи субъектлари тушунчаси ва тизими. ижтимоий-худудий тузилмалар, жамоа субъектлари, индивидуал субъектлар.
5. Молиявий назорат тушунчаси ва иқтисодий-либерализациялаш шароитида унинг вазифалари.
6. Молиявий интизом.
7. Молиявий назорат турлари ва органлари.
8. Давлат молиявий назорати, унинг бўғинлари: парламент назорати, ҳукумат назорати.
9. Ҳисоб палатасининг молиявий назоратда тутган ўрни.
10. Аудиторлик назорати тизими.
11. Ички молиявий назорат.
12. Дастлабки, жорий ва давомий молиявий назоратнинг мақсади ва мазмуни.
13. Дастлабки, жорий ва давомий молиявий назорат мақсади ва мазмуни.
14. Молиявий назорат услулари: текшириш ва тафтиш.
15. Тафтиш - молиявий назоратнинг асосий услуги сифатида.

**Фойдаланган адабиётлар
Рахбарий адабиётлар**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йиғирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга кўтарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий якунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қуламли ислохотлар ва модернизация йўлини катъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-й-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳукуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДҶОИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуқи. Дарслик. Т., ТДҶОИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳукуқи.- Т.:ЎзМУ,2003.–213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие – Т., 2005.- 127 с.
6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуқи. Дарслик. - Т.:ТДҶОИ, 2002 – 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz;

www.ask.elxbrary.com;

www.yourdxctxonary.com;

www.fiec-ed.net;

www.uzsx.net/portal/xndex/php

9- мавзу

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ва бюджет ҳукуқи. Ўзбекистон Республикаси бюджет тузилиши. (2 соат)

1. Давлат ва маҳаллий бюджетлар тушунчаси ва ижтимоий-иқтисодий аҳамияти.
2. Ўзбекистон Республикасида бюджет ҳукуқининг тушунчаси, предмети ва манбалари.
3. Бюджет ҳукуқий муносабатлари ва унинг хусусиятлари. Бюджет ҳукуқи субъектлари: давлат ва унинг маъмурий-худудий тузилмалари; барча даражадаги давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари; давлат ва маҳаллий корхона, ташкилотлар ва муассасалар.
4. Мамлакатни модернизациялаш ва ислоҳ қилиш шароитида Ўзбекистон Республикасининг бюджет сиёсати.
5. Ўзбекистон Республикаси бюджет тузилиши тушунчаси ва хусусиятлари.
6. Ўзбекистон Республикаси бюджет тизими ва унинг элементлари: республика (марказий), Қорақалпоғистон Республикаси бюджети ва маҳаллий бюджетлар.
7. Бюджет тизими принциплари.
8. Бюджет тизими бўғинлари ўртасида даромадлар ва харажатларни тақсимлаш.

9. Бюджетни тартибга солиш тушунчаси ва йўналишлари.
10. Бюджетни тартибга солиш услублари.
11. Марказий ва маҳаллий вакиллик ва ижро этувчи органларнинг бюджет тизимини бошқариш соҳасидаги ваколатлари.

Фойдаланган адабиётлар Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик куриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга кутарадиган йил булади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг куламли ислохотлар ва модернизация йўлини катъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон, 20012. 40 б.
2. “Қимматли қозғалар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳуқуқи. - Т.:УЗМУ,2003.–213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие – Т., 2005.- 127 с.
6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002.– 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz:

10- мавзу

Ўзбекистон Республикасида бюджет жараёни. Давлат мақсадли жамғармаларининг ҳуқуқий асослари. (2 соат)

1. Бюджет жараёни тушунчаси ва унинг принциплари.
2. Бюджет жараёнининг босқичлари: бюджет лойиҳасини тайёрлаш, куриб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби; бюджет кўрсаткичларини ижрочиларга етказиш, бюджетни ижро этиш ва ижроси устидан назоратни амалга ошириш.
3. Бюджет ижроси ҳақидаги ҳисоботни тузиш, куриб чиқиш ва тасдиқлаш тартиби.
4. Давлат мақсадли жамғармалари тушунчаси.
5. Давлат мақсадли жамғармаларининг турлари.
6. Давлат мақсадли жамғармаларининг ҳуқуқий тартиботи.
7. Давлат мақсадли жамғармаларини (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Республика йўл жамғармасини; Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитаси Махсус ҳисобварағини; Аҳоли бандлиги Давлат жамғармасини; Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасини) ташкил этиш мақсади ва асосий вазифалари, манбалари ва харажат йўналишлари.

Фойдаланган адабиётлар

Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигини: йигирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик куриш ва уни утказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга кўтарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг куламли ислохотлар ва модернизация йўлини катъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. *Норма маслаҳатчиси*, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 2002. 40 б.
2. “Кимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-И-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.

4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуки. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳукуки. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Ҳ.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуки. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й -406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳукуки.- Т.:ЎЗМУ,2003 –213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие – Т., 2005.- 127 с.
6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуки. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуки. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002.– 406 б.
Интернет ресурслари:
www.axls.nuu.uz:
www.ask.elxbrary.com:
www.yourdxctxonary.com:
www.free-ed.net:
www.uzsx.net/portal/xndex/php

11- мавзу

Давлат даромадларини ҳукукий тартибга солиш. Ўзбекистон Республикаси солиқ ҳукуки. (2 соат)

1. Давлат даромадларининг тушунчаси, тизими ва манбалари, уларни ҳукукий тартибга солиш вазифалари.
2. Марказлашган ва марказлашмаган давлат даромадлари.
3. Ўзбекистон Республикасининг Мустақил давлат сифатидаги Давлат бюджети даромадлар тизимининг хусусиятлари.
4. Давлат бюджетда даромад манбаларининг гуруҳлари: тўғри солиқлар, эгри солиқлар, ресурс учун тўловлар ва мол-мулк солиғи, инфратузилмани ривожлантириш учун солиқ, бошқа даромадлар
5. Солиқлар тушунчаси ва функциялари: фискаль, тартибга солиш ва қайта тақсимлаш функциялари.
6. Солиқларнинг таснифи: тўғри ва эгри солиқлар, пропорционал ва прогрессив солиқлар, умумдавлат ва маҳаллий солиқлар.
7. Солиқ ҳукуки ва унинг манбалари.
8. Солиқлар ҳақидаги қонунларнинг элементлари: солиқ субъекти (солиқ тўловчи), солиқ солиш объекти, солиқ солиш бирлиги, солиқ ставкаси, имтиёзлари, тўлаш тартиби ва муддатлари.
9. Солиқ субъектларининг турлари ва улар ҳукукий мақомининг хусусиятлари.
10. Солиқ ҳукукида резидентлар ва норезидентлар.
11. Солиқ ставкалари ва солиқлар буйича имтиёзларнинг турлари.
12. Солиқ ҳукукий муносабатларининг ўзига хос хусусиятлари.

13. Мамлакатни модернизация ва ислох қилиш шароитида солиқ сиёсатини такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари.
14. Умумдавлат солиқлари тушунчаси ва тизими.
15. Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи: тўловчилар, солиқ солиш объекти, имтиёзлар тизими, ҳисоблаш, тўлаш тартиби ва муддатлари.
16. Жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи: тўловчилар, солиқ солиш объекти, имтиёзлар тизими, ҳисоблаш, тўлаш тартиби ва муддатлари.
17. Қушилган қиймат солиғи: тўловчилар, солиқ солиш объекти, имтиёзлар тизими, ҳисоблаш, тўлаш тартиби ва муддатлари.
18. Акциз солиғи: тўловчилар, солиқ солиш объекти, имтиёзлар тизими ҳисоблаш, тўлаш тартиби ва муддатлари.
19. Акциз ости товарлар рўйхатини ва ставкаларини урнатиш тартиби.
20. Бошқа умумдавлат солиқлари.
21. Маҳаллий солиқлар ва йиғимлар тушунчаси ва турлари: тўловчилар, солиқ солиш объекти, имтиёзлар тизими, ҳисоблаш, тўлаш тартиби ва муддатлари.

Фойдаланган адабиётлар Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йиғирма йиллигининг нишонлашга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанамиз тараққиётини янги босқичга кўтарадиган йил булади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қўламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қозғалар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-И-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарслиқлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йулдошев М., Турсунов Й. Солик ҳукуки. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004. - 315 с.
  2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳукуки. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
  3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуки. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
  4. Базаров Ш., Йулдашев А. Банк ҳукуки.- Т.:УзМУ,2003.–213 б.
  5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.– Т., 2005.- 127 с.
  6. Йулдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуки. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
  7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуки. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002.– 406 б.
- Интернет ресурслари:
www.axls.nuu.uz;
www.ask.elxbrary.com;
www.yourdxctxonary.com;
www.free-cd.net;
www.uzsx.net/portal/xndex/php

12- мавзу

Давлат кредитининг ҳукукий асослари. Сугурта фаолиятини ҳукукий тартибга солиш. (2 соат)

1. Давлат кредити тушунчаси.
2. Давлат кредитида кредитор ва қарз олувчи.
3. Молия ҳукуки томонидан тартибга солинадиган давлат кредити соҳасидаги муносабатлар.
4. Давлат кредити бўйича молиявий муносабатлар субъектлари.
5. Давлат ички қарзининг турлари: қиска муддатли, ўрға муддатли ва узок муддатли давлат қимматли қоғозлари; бюджет даромадлари билан харажатлари ўртасидаги вақтинча узилишни коплаш учун қиска муддатли судалар.
6. Ўзбекистон Республикасида давлат қимматли қоғозлари: республика ички заёмлари облигациялари ва Ўзбекистон Республикаси хазина мажбуриятлари.
7. Давлат қиска муддатли мажбуриятларини муомалага чиқариш тартиби.
8. Бозор иқтисодиёти шароитида сугурта тушунчаси ва асосий хусусиятлари.
9. Сугуртанинг функциялари: тиклаш (химоялаш), огоҳлантириш, назорат.
10. Сугурта соҳалари ва турлари (класслари): ҳаётни сугурталаш, умумий сугурта; ихтиёрий ва мажбурий сугурта.
11. Сугурта фаолиятининг ҳукукий асослари.
12. Сугурта фаолияти субъектлари: сугурта қилувчилар, сугурта воситачилари (сугурта брокери, қайта сугурта брокери ва сугурта агенти).
13. Сугурта фаолиятини тартибга солиш ва назорат қилиш.

Фойдаланган адабиётлар

Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йиғирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик қўриш ва уни ўтказиш туғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз таракқиётини янги босқичга кўтарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий якунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-

иктисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.

4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қуламли ислохотлар ва модернизация йўлини катъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иктисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси. №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва уқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т., 2004. - 315 с.
2. Ли А. Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Ҳожиёв Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й. -406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдошев А. Банк ҳуқуқи. - Т.: УЗМУ, 2003. -213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие. - Т., 2005. - 127 с.
6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. - 240 б.
7. Раҳимова А., Ҳожиёв Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. - Т.: ТДЮИ, 2002. - 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz:

www.ask.elxbrary.com:

www.yourdxctxonary.com:

www.free-ed.net:

www.uzsx.net/portal/xndex/php

13- мавзу

Давлат харажатларининг ҳуқуқий асослари. Смета-бюджет йўли билан молиялаштиришнинг ҳуқуқий тартиби. (2 соат)

1. Давлат харажатлари тушунчаси ва унинг таркиби.
2. Давлат харажатларининг таснифи: иқтисодий мазмуни бўйича, ҳудудий ва тармок белгиси бўйича, пул маблағлари жамғармаларининг турларига қараб.
3. Бозор муносабатлари шароитида Ўзбекистон Республикасининг мустақил давлат сифатида давлат харажатларининг ўзига хос хусусиятлари.

4. Бюджетдан молиялаштириш тушунчаси ва принциплари.
5. Смета-бюджет йули билан молиялаштириш тушунчаси ва унинг объекти.
6. Смета-бюджет муассасалари, унинг тузилиши ва турлари.
7. Индивидуал смета.
8. Марказлаштирилган харажатлар сметаси.
9. Умумий смета.
10. Йиғма смета.
11. Бюджет муассасаси сметасини тузиш, тасдиқлаш ва расмийлаштириш тартиби.
12. Бюджет ташкилотларининг бюджетдан ташқари маблағлари ва уларнинг турлари.
13. Бозор муносабатларини ривожлангириш шароитида бюджет ташкилотларининг бюджетдан ташқари маблағларини шакллантириш хусусиятлари.

Фойдаланган адабиётлар Рахбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йиғирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанамиз таракқиётини янги босқичга кўтарадиган йил булади”. 2011 йилнинг асосий якунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иктисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қўламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иктисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иктисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир:

- М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Рахимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й. -406 с.
  4. Базаров Ш., Йулдашев А. Банк ҳукуқи.- Т.:УзМУ,2003.-213 б.
  5. Ли А., Биллолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.- Т., 2005 - 127 с.
  6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳукуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ. 2004. – 240 б.
  7. Рахимова А., Хожиев Э. Молия ҳукуқи. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002 – 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz;

www.ask.elxbrary.com;

www.yourdxctxonary.com;

www.free-ed.net;

www.uzsx.net/portal/xndex/php

14- мавзу

Банк фаолиятининг ҳуқуқий асослари. Пул муомаласини ҳуқуқий тартибга солиш. (2 соат)

1. Банк ва банк фаолияти тушунчаси.
2. Банк тизими тушунчаси ва унинг таркиби.
3. Ўзбекистон Республикасининг банк тизими ва унинг мамлакатни ислоҳ қилиш ва янгилаш бўйича вазифаларни амалга оширишдаги роли.
4. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳуқуқий макомининг хусусиятлари.
5. Марказий банкнинг давлат бошқарув органи сифатидаги вазифалари.
6. Марказий банкнинг монетар сиёсатни ишлаб чиқиш, нақд пул эмиссиясини амалга ошириш ва уларни муомалалада булишини ташкил этиш, валюта тартибга солиш ва валюта назорати, банкларни давлат рўйхатидан ўтказиш ва уларга лицензиялар бериш бўйича функциялари.
7. Марказий банкнинг мамлакат ҳукуматининг маслаҳатчиси ва фискаль агенти сифатидаги функциялари.
8. Марказий банк хўжалик фаолиятининг иштирокчиси (юридик шахс) сифатида.
9. Тижорат банклари макомининг ҳуқуқий асослари.
10. Тижорат банкларнинг турлари.
11. Банкларни рўйхатдан ўтказиш ва улар лицензиялаш тартиби.
12. Марказий банкнинг банк очиш учун бошланғич руҳсатномаси.
13. Тижорат банклари фаолиятини тугатиш.
14. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг назорат функциялари.
15. Банкларни инспекциялаш.
16. Масофавий назорат.
17. Банк операциялари.
18. Жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳисобварақларини очиш ва юритиш.
19. Пул муомаласи тушунчаси ва унинг ҳуқуқий асослари.
20. Ўзбекистон Республикасининг пул тизими.
21. Банклар томонидан пул муомаласини ташкил этиш тартиби.
22. Муомалала бўлган пул белгиларидан фойдаланишга қўйиладиган талаблар.
23. Муомалала яроқсиз бўлган банкнотлар ва тангаларни алмаштириш, шунингдек, пул белгиларини муомаладан чиқариш тартиби.
24. Ўзбекистон Республикасида юридик шахслар томонидан касса операцияларини юритиш тартиби.

Фойдаланган адабиётлар Рахбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма йиллигининг шиошоплашга тайёрланлик курий ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга кутарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий якунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қуламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканин ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мужалланган иқтисодий дастурнинг энг мухим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Қенгаш Аҳборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Аҳборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банқлар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Аҳборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарслиқлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. 2-нашр. - Т.,2004. - 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслиқ. / Масъул муҳаррир: М.Ҳ.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Ҳожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳуқуқи.- Т.:УЗМУ,2003.-213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.- Т., 2005.- 127 с.
6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Ҳожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. - Т.:ТДЮИ, 2002.– 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz;

www.ask.elxbrary.com;

www.yourdxctxonary.com;

www.free-ed.net;

www.uzsx.net/portal/index.php

Нақд пулсиз ҳисоб-китобларни ҳуқуқий тартибга солиш. Валютани тартибга солишнинг ҳуқуқий асослари. (2 соат)

1. Молия ҳуқуқи билан тартибга солинадиган ҳисоб-китоб муносабатларининг хусусиятлари.
2. Нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тушунчаси ва уларни ташкил этиш асослари.
3. Нақд пулсиз ҳисоб-китобларнинг ҳуқуқий шакллари.
4. Тулов тошширикномлари бўйича ҳисоб-китобларни амалга ошириш тартиби.
5. Инкассо бўйича ҳисоб-китобларни ўзига хослиги.
6. Ҳисоб-китобларнинг аккредитив шакли тушунчаси.
7. Аккредитивлар турлари: чакириб олинadиган ва чакириб олинмайdиган аккредитивлар; копланган (депонентланаган) ва копланмайdиган аккредитивлар.
8. Тижорат банкларининг ҳисоб-китоб чеклари билан ҳисоб-китобларни амалга ошириш.
9. Пластик карточкалар билан ҳисоб-китобларни амалга ошириш хусусиятлари ва уларни куллашнинг афзалликлари.
10. Ҳисоб-китоб интизомини бузганлик учун банклар ва миқозларининг жавобгарлиги.
11. Валютани тартибга солиш ҳақидаги Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги.
12. Валютани тартибга солиш: асосий тушунчалар (валюта бойликлари, чет эл валютаси, валюта операциялари, ваколатли банклар).
13. Валюта бойликларининг турлари.
14. Валюта бойликларига эга бўлиш, улардан фойдаланиш ва уларни тасарруф этиш тартиби.
15. Валюта операциялари тушунчаси ва турлари.
16. Жорий, халқаро операциялар.
17. Капитал ҳаракати билан боғлиқ валюта операциялари.
18. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида чет эл валютасидаги ҳисоб-китоблар ва туловлар.
19. Нақд чет эл валютаси ва миллий валютани олиб кириш ва олиб чиқиш.
20. Валюта тартибга солиш ва валюта ресурсларини бошқаришда молия ва банк тизимининг функциялари.
21. Валюта назорати.
22. Валюта қонунчилигини бузганлик учун жавобгарлик.

Фойдаланган адабиётлар
Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма йиллигининг нишонлашга тайёрланлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга кутарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-

иктисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.

4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг куламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иктисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-I-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т., 2004.- 315 с.
2. Ли А. Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳуқуқи.- Т.:УзМУ,2003.-213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.- Т., 2005 - 127 с.
6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. - Т.:ТДЮИ, 2002.– 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz:

www.ask.clxbrary.com:

www.yourdictxonary.com:

www.free-ed.net:

www.uzsx.net/portal/xndex.php

16- мавзу

Қимматли қоғозлар бозорини ҳуқуқий тартибга солиш. (2 соат)

1. Қимматли қоғозларнинг умумий тавсифи.
2. Қимматли қоғозларнинг турлари: акция, облигация, вексель, хазина мажбуриятлари, депозит сертификатлари.
3. Қимматли қоғозларни муомалага чиқариш қоидалари.
4. Қимматли қоғозлар бозори тушунчаси ва унинг функциялиниши принциплари.
5. Қимматли қоғозлар бозори субъектлари ва улар ҳуқуқий мақомининг асослари.
6. Қимматли қоғозлар бозорини тартибга солувчи ваколатли органлар тизими ва уларнинг ваколатлари.

ТМЙни ташкил этишда талабанинг академик ўзлаштириш даражаси ва қобилиятини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги шакллардан фойдаланиш мумкин:

- фаннинг айрим мавзуларини ўқув адабиётлари ёрдамида мустақил ўзлаштириш, ўқув манбалари билан ишлаш;
- амалий, семинар ва лаборатория машғулотларига тайёргарлик кўриб келиш;
- маълум мавзу бўйича реферат тайёрлаш;
- курс иши (лойиҳалари)ни бажариш;
- битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияси учун материаллар тўплаш;
- ҳисоб-китоб ва график ишларини бажариш;
- макет, модел ва бадиий асарлар устида ишлаш;
- амалиётдаги мавжуд муаммонинг ечимини топиш, тест, мунозарали саволлар ва топшириқлар тайёрлаш;
- илмий мақола, тезислар ва маъруза тайёрлаш;
- амалий мазмундаги ностандарт масалаларни ечиш ва ижодий ишлаш;
- уй вазифаларини бажариш ва бошқалар;

Фан хусусиятидан келиб чиққан ҳолда талабаларга мустақил иш учун бошқа шакллардаги вазифалар ҳам топширилиши мумкин. Талабаларга қайси турдаги топшириқларни бериш лозимлиги кафедра томонидан белгиланади.

Топшириқлар пухта ўйлаб чиқилган ва маълум мақсадга йўналтирилган бўлиб, талабаларнинг аудитория машғулотларида олган билимларини мустахкамлаш, чуқурлаштириш, кенгайтириш ва тўлдиришга хизмат қилиши керак.

Фойдаланган адабиётлар Раҳбарий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 6-апрелда “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг йигирма йиллигининг нишонлашга тайёрганлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарори.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
3. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз таракқиётини янги босқичга кўтарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий яқунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
4. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг кўламли ислохотлар ва модернизация йўлини катъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
2. “Қимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХП-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м
3. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
4. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.

Асосий дарслиklar ва ўқув қўлланмалар

1. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр. - Т.,2004 - 315 с.
2. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслик. / Масъул муҳаррир: М.Ҳ.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
3. Раҳимова А., Ҳожиёв Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
4. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳуқуқи. - Т.:ЎЗМУ,2003.–213 б.
5. Ли А., Билолхужаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие.— Т., 2005.- 127 с.
6. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслик. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
7. Раҳимова А., Ҳожиёв Э. Молия ҳуқуқи. Дарслик. - Т..ТДЮИ, 2002.– 406 б.

Интернет ресурслари:

www.axls.nuu.uz:

www.ask.elxbrary.com:

www.yourdxctxonary.com:

www.free-ed.net:

www.uzsx.net/portal/xndex/php

“Бан-молия ҳуқуқи” фанидан баҳолаш мезони

1.1. Жорий назорат:

2013-2014 уқув йили 4-семестрида Банк-молия ҳуқуқи фанидан уқув режасида 32 соат семинар машғулотлари белгиланган. ЖН 40 балл. Ушбу соатдан келиб чиққан ҳолда фан бўйича 1 та жорий назорат ўтказилади. Жорий назорат оғзаки суров шаклида ўтказилади. Амалий машғулотларни тула мустақил бажарган ва амалда қўллай олган талабага 2,5 балл, тула мустақил бажарган ва амалда қўллаш бўйича етарли тушунчага эга бўлмаган талабага 1,5 балл, тула бажармаган, бажарилган иш ҳажмига ва сифатига қараб 1 баллгача берилади

2.1. **Оралик назорат** 2 усулда ўтказилади

1. **Ўзма иш.** Ўзма ишда талабага 2 та савол берилади. Ҳар бир саволга 10 баллгача баҳоланади.

- агар савол моҳияти тула очилган бўлса, жавоблари тулиқ ва аниқ ҳамда ижодий фикрлари бўлса, 8,6 - 10 балл;

- саволнинг моҳияти умумий очилган, асосий фактлар тўғри баён этилган бўлса ҳамда саволга умумий тарзда жавоб берилган, аммо айрим камчиликлар бўлса, 7,1 – 8,5 балл;

- саволга умумий жавоб берилган, аммо айрим фактлар тулиқ ёритилмаган бўлса ҳамда саволга жавоб беришга ҳаракат қилинган, аммо чалкашликлар бўлса, 5,5 – 7,0 балл берилади.

2 **ОН**да ТМИ бажариш учун белгиланган мавзу бўйича реферат, тезис, кроссворд, чизма, схема, илмий мақола, уй вазифаси тайёрлаш каби топшириқларнинг бирини бажаради.

ОН да ТМИ бўйича талаба билими қуйидагича баҳоланади:

- мавзу тулиқ очилган, тўғри хулоса чиқарилган ва ижодий фикрлар бўлса, 8,6 - 10 балл;

- мавзу моҳияти тулиқ очилмаган ва камчилиги бўлса, 7,1 - 8,5 балл берилади;

- мавзу моҳияти ёритилмаган ва хулоса бўлмаса, 5,5 – 7,0 балл берилади.

3.1. **Яқуний назорат.** Яқуний назорат учун 30 балл ажратилган. Ўзма ишда талаба 3 та саволга ўзма жавоб бериши лозим.

Ҳар бир ўзма саволга 10 балл ажратилади:

- агар савол моҳияти тула очилган бўлса, жавоблари тулиқ ва аниқ ҳамда ижодий фикрлари бўлса, 8,6 - 10 балл;

- саволнинг моҳияти умумий очилган, асосий фактлар тўғри баён этилган бўлса ҳамда саволга умумий тарзда жавоб берилган, аммо айрим камчиликлар бўлса, 7,1 – 8,5 балл;

- саволга умумий жавоб берилган, аммо айрим фактлар тулиқ ёритилмаган бўлса ҳамда саволга жавоб беришга ҳаракат қилинган, аммо чалкашликлар бўлса, 5,5 – 7,0 балл берилади.

2. **Тест.** Талаба 30 та тест саволига жавоб бериши лозим.

Тест саволининг ҳар бири 1 баллик тизимда баҳоланади.

Тавсия этиладиган оралик назорат ҳамда яқуний назорат саволлари:

1. Банк ҳуқуқи томонидан тартибга солинадиган ижтимоий муносабатлар
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг асарларида банк ҳуқуқи масалалари
3. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳуқуқий макомининг ўзига хос хусусиятлари
4. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг асосий функциялари
5. Тижорат банки ҳуқуқий макоми ва юридик белгилари
6. Банк фаолиятининг субъектлари
7. Банк ҳисобварақлари тушунчаси ва турлари
8. Банк операциялари тушунчаси ва юридик белгилари
9. Молия ва давлат молиявий фаолияти

10. Давлат молиявий фаолиятининг ҳуқуқий асослари ва шакллари
11. Молия ҳуқуқи предмети, усули, тизими ва манбалари
12. Молиявий-ҳуқуқий нормалар
13. Молиявий-ҳуқуқий муносабатлар
14. Ўзбекистон Республикасида молиявий назорат
15. Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ва бюджет ҳуқуқи
16. Ўзбекистон Республикаси бюджет тузиллини
17. Ўзбекистон Республикасида бюджет жараёни
18. Давлат мақсадли жамғармаларининг ҳуқуқий асослари
19. Давлат даромадларини ҳуқуқий тартибга солиш
20. Ўзбекистон Республикаси солиқ ҳуқуқи
21. Давлат кредитининг ҳуқуқий асослари
22. Сугурта фаолиятини ҳуқуқий тартибга солиш
23. Давлат харажатларининг ҳуқуқий асослари
24. Смета-бюджет
25. йули билан молиялаштириш-нинг ҳуқуқий тартиби
26. Банк фаолиятининг ҳуқуқий асослари
27. Пул муомаласини ҳуқуқий тартибга солиш
28. Накд пулсиз
29. ҳисоб-китобларни ҳуқуқий тартибга солиш
30. Валютани тартибга солишнинг ҳуқуқий асослари
31. Қимматли қозғалар бозорини ҳуқуқий тартибга солиш

Семинар ишланманинг инфор­мацион-услубий таъминоти

Мазкур фанни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, ахборот-коммуникация технологиялари қўлланилиши назарда тутилган:

- Банк-молия ҳуқуқига тегишли маъруза дарсларида замонавий компьютер технологиялари ёрдамида презентаци­я ва электрон-дидактик технологияларидан;

- фаннинг тегишли мавзуларида ўтказиладиган семинар машғулотларида экспресс-сўровлар, тест сўровлари, ақлий ҳужум, гуруҳли фикрлаш, кичик гуруҳлар билан ишлаш, коллоквиум ўтказиш, ва бошқа интерактив таълим усулларини (ечимлар дарахти, ишбилармон ўйини, дебатлар ва х.к.) қўллаш назарда тутилди.

СЕМЕСТРЛАР БЎЙИЧА ЎҚУВ ЮКЛАМАСИ ҲАЖМИ

Семестр	Юклама	Аудитория машғулотлари тури бўйича ўқув юк­ла­маси тақ­си­моти (соат)					Му­ста­қил таълим
		Жами	Маърузалар	Амалий машғулотлар	Лаборатория ишлари	Семинарлар	
4 семестр	110	60	28			32	50
Жами	110	60	28			32	50

Фойдаланиладиган асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмалар рўйхати
Рахбарий адабиётлар:

1. Каримов И.А. Бизнинг бош мақсадимиз – жамиятни демократлаштириш ва янгилаш, мамлакатни модернизация ва ислох этишдир. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маъруза. –Т.: Ўзбекистон. 2005.
2. Каримов И.А. Инсон, унинг ҳуқуқлари ва эркинликлари – олий кадрят. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 13 йиллигига бағишланган тантанали маросимда қилган маърузаси. –Т.: Ўзбекистон. 2005.
3. Каримов И.А. Инсон манфаатларини таъминлаш, ижтимоий ҳимоя тизимини такомиллаштириш – устивор вазифамиз. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 14 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси. “Ўзбекистон овози”, 2006 й. 8 декабрь. 145 (27.636)-сон.
4. Каримов И.А. Янгилашни ва барқарор тараққиёт йўлидан янада изчил ҳаракат қилиш, халқимиз учун фаровон турмуш шароити яратиш – асосий вазифамиздир. Ўзбекистон Республикаси Президентли Ислом Каримовнинг 2006 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожланиш якунлари ҳамда 2007 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устивор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузаси. “Халқ сузи”, 2007 й. 13 февраль. № 31 (4184).
5. Каримов И.А. Ўзбекистоннинг 16 йиллик мустақил тараққиёт йўли. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Вазирлар Маҳкамаси ва Президент Девонининг Ўзбекистон мустақиллигининг 16 йиллигига бағишланган қўшма мажлисидаги маъруза. 2007 йил 30 август. –Т.: Ўзбекистон, 2007.
6. Каримов И.А. Ватанамиз ва халқимизга садокат билан хизмат қилиш – олий саодатдир. Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон либерал-демократик партияси VI қурултойидаги маъруза. 2007 йил 6 ноябрь. –Т.: Ўзбекистон, 2007.
7. Каримов И.А. Юксак маънавият - енгилмас куч. -Тошкент.: Маънавият, 2008.
8. Каримов И.А. Мамлакатимизни модернизация қилиш ва янгилашни изчил давом эттириш – давр талаби. 2008 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2009 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузаси // Халқ сузи, 2009 йил 14 февраль.
9. Каримов И.А. Жаҳон молиявий-иқтисодий инкирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари. – Т.: Ўзбекистон, 2009.
10. Каримов И.А. Ўзбекистон Конституцияси – биз учун демократик тараққиёт йўлида ва фуқаролик жамиятини барпо этишда мустақкам пойдевордир: Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 17 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза. –Т.: “Ўзбекистон”, 2009.
11. Каримов И.А. Мамлакатимизни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш - устувор мақсадимиздир. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маъруза. 2010 йил 27 январ.
12. Каримов И.А. Асосий вазифамиз Ватанамиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлигини янада юксалтиришдир. 2009 йилнинг ялпи якунлари ва 2010 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза, 2010 йил 29 январ.
13. Каримов И.А. Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2010.
14. Каримов И.А. Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 19 йиллигига бағишланган тантанали маросимда сўзи, “Ўзбекистон овози” газетаси, 2010 йил 1-сентябрь.

15. Каримов И.А. “Мамлакатимизни модернизация қилиш йўлини изчил давом эттириш – тараққиётимизнинг муҳим омилидир”, “Ишонч” газетаси, 2010 йил 8 декабрь.
16. Каримов И.А. “Барча режа ва дастурларимиз ватанимиз тараққиётини юксалтириш, халқимиз фаровонлигини оширишга хизмат қилади”, “Халқ сўзи” газетаси, 2011 йил 22 январь.
17. Каримов И.А. Бизнинг йўлимиз – демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва модернизация жараёнларини изчил давом эттириш йўлидир. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 19 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси. 07.12.2011 й.
18. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. – Т.: Ўзбекистон, 2011.
19. Каримов И.А. “2012 йил ватанимиз тараққиётини янги босқичга кўтарадиган йил бўлади”. 2011 йилнинг асосий якунлари ва 2012 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси.
20. Каримов И.А. “Бош мақсадимиз - кенг қуламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш”. 2012 йилда Республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2013 йилга муқалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маъруза. Норма маслаҳатчиси, №3 (392) 2013 йил 22 январь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

8. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. Тошкент. Ўзбекистон. 20012. 40 б.
9. Конституция Республика Узбекистан. -Т.: Узбекистан, 2013. - 40 б
10. “Қимматли қоғозлар ва фонд биржаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 02.09.1993 й. 918-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 325-м.
11. “Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 03.09.1993 й. 938-ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаш Ахборотномаси 1993 й. 9-сон, 338-м.
12. “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 21.12.1995 й. 154-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1995 й. 12-сон, 247-м.
13. “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 54-м.
14. “Қимматли қоғозлар бозорининг фаолият курсатиш механизми тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 25.04.1996 й. 218-1-сон Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 56-м.
15. “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 26.04.1996 й. 223-1-сон Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 5-6-сон, 61-м.
16. Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси. Иккинчи қисми Ўзбекистон Республикаси 29.08.1996 й. 256-1-сон Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 11-12-сон; 1997 й. 9-сон, 241-м.

17. “Бухгалтерия хисоби тугрисида”ги Ўзбекистон Республикаси 30.08.1996 й. 279-1-сон Қонуни билан тасдиқланган. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 1996 й. 9-сон, 142-м.

Асосий дарслиқлар ва ўқув қўлланмалар

18. Банковское право Российской Федерации. Общая часть. В. 2-т Учебник. Отв.ред. Г.А.Госунян.-М.:Юристь.2002.-448 б.
19. Банковское право Российской Федерации. Особенная часть. В 2-т. Учебник. Отв.ред. Г.А.Госунян.-М.:Юристь.2002.-783 б.
20. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. 2-нашр. - Т.,2004.- 315 с.
21. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслиқ. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
22. Ли А. Финансовое право Республики Узбекистан: Учебник. / Отв. ред.: М.Х.Рустамбаев. - Т.: ТГЮИ, 2003. - 416 с.
23. Рахимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. Т., ТДЮИ, 2002 й.-406 с.
24. Тедеев А.А., Парыгина В.А. Финансовое право. Учебник. - М.: ЭКСМО. 2004.- 357 с.
25. Финансовое право. Учебник./Отв.ред. Н.И.Химичева.-3-е изд.-М.:Юристъ,2002.- 733 с.
26. Агарков М. Банковское право. М.: БЕК. 2002.-245 б.
27. Базаров Ш., Йўлдашев А. Банк ҳуқуқи. - Т.:ЎзМУ,2003.-213 б.
28. Лаврушин О.И. Банковское дело. М.: Финансы и статистика. 1999.-251с.
29. Ли А., Билолхўжаева Ш. Банковское право республики Узбекистан: Учебное пособие – Т., 2005.- 127 с.
30. Тавасиев А.М. Банковское дело: управление и технология. Учебное пособие. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.-274 б.
31. Билолхўжаева Ш. Финансовое право. Учебно-методическое пособие.– Т.: ТГЮИ, 2008.
32. Билолхўжаева Ш. Банковское право. Учебно-методическое пособие. – Т.: ТГЮИ, 2008.
33. Эркин Хожиев. Ўзбекистон Республикаси банк ҳуқуқи. Дарслиқ. – Т.: 2008, - 312 б.
34. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. 2-нашр.—Т.: «Asia offset print» МЧЖ, 2004. – 240 б.
35. Карасева М.В. Финансовое право: Учебник. – М.: Юристь. 2004. – 576 с.
36. Крохина Ю.А. Финансовое право: – М.: Норма. 2004. – 704 с.
37. Ли А.Ўзбекистон Республикасининг молия ҳуқуқи. Дарслиқ. / Масъул муҳаррир: М.Х.Рустамбоев. - Т.: ТДЮИ, 2004. - 398 б.
38. Ли А. Финансовое право Республики Узбекистан: Учебник. / Отв. ред.: М.Х.Рустамбаев. - Т.: ТГЮИ, 2003. - 416 с.
39. Ли А. Финансовое право Республики Узбекистан: Учебник. / Отв. ред.: М.Х.Рустамбаев: МВиССО РУз. - Т.: ИПДТ им. Чулпана, 2008. – 236 с.
40. Рахимова А., Хожиев Э. Молия ҳуқуқи. Дарслиқ. - Т.:ТДЮИ, 2002 – 406 б.
41. Тедеев А.А., Парыгина В.А. Финансовое право. Учебник. М.: ЭКСМО. 2004. - 480 с.
42. Финансовое право: Учебник / Отв. ред. Н.И. Химичёва. 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Юристъ, 2002. – 733 с.

Қўшимча адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси га шарҳлар. -Т.: “Ўзбекистон” 2008.

